

HASŁO POLSKIE

PISMO TYGODNIOWE, NIEZALEŻNE, POŚWIECONE NAJŻYWOTNIEJSZYM SPRAWOM NARODU POLSKIEGO.

WYCHODZI CO PONIEDZIAŁEK O GODZINIE 7 RANO.

Prenumerata wynosi:

Rocznie . . . . . K 50—
Kwartalnie . . . . . „ 18—

Cena numeru

1 K. (70 f.)

Cena ogłoszeń:

zwyczajne za wiersz 1-lamowy . . . K 3—
większe, ozdobne ogłoszenia, według umowy.

Adres Redakcyi i Administracyi: Kraków, ul. Studencka L. 2. Godziny redakcyjne od 11—1 południe. Redaguje Komitet.

Od Wydawnictwa.

Po całomiesięcznej przerwie, wywołanej częściowo bezrobociem personelu drukarskiego, częściowo zaś nowym ukształtowaniem się Spółki wydawniczej, rozpoczynamy numerem niniejszym regularny, dalszy ciąg naszej pracy, w tym samym duchu, co poprzednio.

Że „Hasło Polskie“ ma rację bytu, tego dowodem rosnąca z każdym dniem liczba jego zwolenników, spieszących mu z wydatną materialną i moralną pomocą, jako placówce, stojącej na straży interesów narodowych.

To uznanie i poparcie dodaje mu ducha i siły do kontynuowania zaczętego dzieła i zwalczania przeszkód mnożących się stale.

„Polska dla Polaków“ i „Swoj do swego“, to nasze zasady, którym zostaniemy wierni i w imię ich nie cofniemy się przed najdalej idącym poświęceniem się dla dobra ogółu, bo tylko ono, a nie żaden prywatny lub partyjny interes mamy na oku.

Mnożą się nasi wrogowie, dla których „Hasło Polskie“ jest solą w oku i radzi byłoby zniszczyć je za każdą cenę, ale równocześnie wzrastają i szeregi naszych zwolenników, którzy pójdą z nami ramie przy ramieniu nie lękając się walki z wewnętrznym wrogiem, zbliżającym się ku nam w masce przyjaciela, ale z zatrutym sztyltem w zdradzieckiej dłoni.

Sil i roboty do pracy nam nie brak, reszty dokona poparcie społeczeństwa państwowego, a na to chyba zasługujemy.

Żydowska

Tymczasowa Rada Narodowa przeciw „Hasłu Polskiemu“.

Krakowski „Nowy Dziennik“ przynosi w numerze z dnia 5 lutego b. r. następujący telegram:

Warszawa. (Tel. wł.). Klub posłów sejmowych przy Tymczasowej Żyd. Radzie Narodowej w Warszawie zwrócił się do rządu centralnego z żądaniem odpowiedniego wystąpienia przeciw redakcyi i wydawnictwu antysemickiego tygodnika „Hasło Polskie“, wychodzącego w Krakowie. Na powyższe pismo żydowskiego Klubu sejmowego odpowiedziało ministerium sprawiedliwości, że kilkakrotnie wezwało prokuratorę w Krakowie, aby z całą energią i przy użyciu wszelkich środków wystąpiła przeciw temu piśmku i zmusiła redakcyę do zmiany swoich metod walki. Prokuratora krakowska kilka razy powyższe pismo skonfiskowała i będzie to też czynić dalej. Ministerstwo ze swojej strony baczyc będzie, ażeby prokuratora dokładnie wykonywała polecenia ministerstwa. („Hasło Polskie“ od pewne-

go czasu więcej nie wychodzi; ma ono podobno zamiar się na dziennik. — P. R.)“.

To „oficyjalne“ odezwanie się klubu żydowskich posłów sejmowych, powtórzone przez ich krakowski organ ma dla nas pierwszorzędne znaczenie, jest bowiem dowodem, że obowiązek swój obywatelski spełniamy skutecznie. Podnoszą też przewodnicy wybranego narodu gwałt wielki, aby Ministerstwo sprawiedliwości ratowało działwę Izraela, tak srodze uciemiężoną i zmusiło Redakcyę „przy użyciu wszelkich środków“ do zmiany swoich metod walki naturalnie w interesie porządku i spokoju publicznego.

Jeśli kto jednak czytuje pilnie „Hasło Polskie“, to musi przyznać, że walczyliśmy prawdziwie po rycersku z naszym wrogiem, a walka ta ogranicza się przeważnie na zebraniu różnych „kwiatków“ działalności żydowskiej z całego tygodnia i podaniu ich do publicznej wiadomości. A są to fakty autentyczne, a nie z palca wyssane, czego dowodem, że rubryka sprostowań, tak obfita w innych pismach, jest u nas nieznaną i niepotrzebną. Podajemy szczerą prawdę, w bawelnię ją nie owijając, aby społeczeństwo wiedziało, kto działa na jego szkodę.

I ta właśnie prawda żydom się nie podobaa...

Aby się od niej uchronić, zostaje im jeden środek, wprowadzić bardzo radykalny, ale wiodący do celu... Niech zmienią taktykę, a uchronią się od ataków „Hasła Polskiego“, które wzięło sobie za zadanie piętnowanie wszelkiego łajdactwa, skierowanego ku naszej szkodzi.

Apel żydowski w obronie porządku społecznego przypomina bardzo owego złodzieja, który, uciekając przed pościgiem, by odwrócić od siebie uwagę, krzyczy nagłośniej: „Łapaj!... Trzymaj złodzieja!...“

Broni, którą walczyliśmy z żydami, ukuta jest w ich własnym narodowym arsenale. Przemierzono ją wprowadzić na kogo innego, ale los tak zrzucił, że skierowała się przeciw własnemu wytwórcowi!

Nasze stanowisko.

Zwrócono się do nas z zapytaniem, w jaki sposób zapatrujemy się na kwestyę asymilacji żydów.

Na to odpowiedź bardzo łatwa.

Jeśli ma być wogóle mowa o asymilacji, to w pierwszym rzędzie musiałaby okazać do niej ochotę ta strona, która ma być zasymilowana.

Tymczasem, jak dotąd, pobożne te życzenia wychodzą tylko z naszej strony, żydowskie zaś głosy w tej kwestyi są bardzo niełeczne i bardzo niejasne, ograniczają się bowiem na samych czczych słowach, a fakta mówią zupełnie co innego. Czego zresztą nie dokonamy całe wieki, to się nie da teraz przeprowadzić.

Nie należy zapominać o tem, że żydzi żyją między nami, powiedzmy od lat przeszło

pięćset, to jest od chwili, gdy król Kazimierz Wielki zapewnił im w Polsce prawa, których odmówiła im cała Europa. Garnęli się też ze wszech stron do tej nowej ziemi obiecanej, ale tylko po to, aby tutaj odgrodzić się chińskim murem od reszty społeczeństwa i utworzyć zupełnie odrębną organizację, stanowiącą osobne państwo w państwie. — O prawach, jakie im nadano, pamiętali i pamiętają dotąd, stale natomiast zapominają o obowiązkach, jakie na nich ciąży, jako obywateli tego kraju, który ich przyjął w tej myśli, że dając im w swoim czasie ochronę, zyskuje sobie w nich jeśli już nie lojalnych współpracowników miejscowej ludności, to bodaj spokojnych i neutralnych sąsiadów, którzy nie będą działać na jego szkodę.

Żydzi wychodzili jednak z innego punktu zapatrywania, nie zapominając widocznie o tem, co im swojego czasu Pan Bóg obiecał, że oni będą panami całego świata, a reszta ludności ich niewolnikami.

Rozprószeni po całym świecie, próbowali szczęścia tu i tam, opuszczając rychło niegościnne okolice, gromadząc się natomiast w krajach, które wierzyły, że z czasem zleją się z ich ludnością w jedną całość, czyli zasymilują.

Jednym, a w owych czasach, gdy do nas przyszli, jedynym krajem na świecie, który im nie odmówił przytulku i opieki, była Polska.

I jakże wyszła na tej gościnie? Rozsiadli się tutaj, jak u siebie w domu i rozpoczęli pracę, ale wręcz przeciwną tej, jakiej się spodziewano. Miał się z ludnością miejscową, starali się od niej odseparować, własny tylko interes mieli na względzie, działali stale na jej szkodę, łączyli się z jej wrogami.

Tego rodzaju postępowanie nie mogło się też przyczynić do wytworzenia znośnych warunków współżycia między gospodarzami a gośćmi, którzy zawiedli oczekiwania.

Z roku na rok, z wieku na wiek pogłębiała się ta przepaść między tubylcami a przybyszami, a kopali ją planowo i systematycznie sami żydzi.

W każdym innym kraju, gdzie ich nie nagromadziło się tyle, co w Polsce, jest żyd obywatelem moźjeszowego wyznania, tylko w Polsce, gdzie mu nikt praw nie odmówił, został żydem i dotąd uważa się za gościa i to stawiającego coraz dalej idące wymagania, nie chcącego uznać, że jest „mniejszością“, owszem, żądającego, aby większość do niej się stosowała.

Oczywiście, to rady austriackie przyłożyły też do tego rękę, znajdując w nich podatny materiał germanizacyjny, ale dziś, gdy one należą już do przeszłości, należałoby się spodziewać, że żydzi zechcą zrozumieć, iż droga, którą idą, nie wiedzie do celu.

Ale tak nie jest!... Jeśli kiedy, to właśnie w obecnych czasach dążności separatystyczne występują w całej pełni. Żydzi coraz natężej upominają się już nie o swe prawa, ale o przywileje, jako odrębność nie

tylko wyznaniowa, ale i narodowa, a w miarę tego i głosy asymilacyjne, wychodzące z ich grona, stają się coraz rzadsze i coraz wstydliwsze.

Byli między żydami jednostki, które, choć pozostały wierne zakonowi Mojżesza, czuły po polsku i tak postępowały, można je jednak policzyć na palcach. Większość tych, którzy manifestowali się ze swymi dążeniami asymilacyjnymi, czyniła to dla interesu. Było im z tem i dobrze i wygodnie, wybieraliśmy ich nawet do parlamentu i Sejmu, w nadziei, że masy pójdą za nimi.

Ale nadzieje zawiodły!... Ci, którzy głosili hasła asymilacji, przycichli nagle, ci zaś, których dotąd uważaliśmy za „neutralnych“, w chwili, gdy jesteśmy w najgorszym położeniu politycznym, występują przeciw nam z całą bezwzględnością i perfidją, jak gdyby chcieli się w ten sposób wywdzięczyć za tyloletnią gościnność i tolerancję.

I dlatego, patrząc zdrowo na życie, nie wierzymy, aby kiedykolwiek mogło dojść do asymilacji.

To jest nasza wytyczna i z tej drogi nie zejdziemy, starając się otworzyć oczy naszemu społeczeństwu, by się miało na baczności przed wrogiem, który jest tem niebezpieczniejszy, iż nieraz zbliża się do nas w masce przyjaciela, a czeka tylko na sposobną chwilę, aby ją rzucić, gdy jego interes będzie tego wymagał.

Niechaj więc żyd zostanie żydem, skoro mu z tem lepiej, ale niech pamięta, że tu ziemia polska, a nie Palestyna!...

Kultura stolicy.

Wytworny publicysta warszawski p. St. Pieńkowski temi słowy charakteryzuje nam współczesną Warszawę:

Szumnie to brzmi: Warszawa — stolica Polski. W gruncie rzeczy stolica ta, to małe, około czterysta tysięcy liczące miasto, o ile jest polskie. Tuż obok Warszawy polskiej istnieje i rozwija się Warszawa — żydowska, z taką samą mniej więcej liczbą ludności. Warszawa obca i wręcz wroga wszystkiemu, co polskie, a bogata, butna i prowokacyjna. Ta druga Warszawa niepomierne na wojnie i na nieszczęściach, oraz trudnościach polskiego życia wzbogacona, wytworzyła już liczną i nadzwyczaj ruchliwą (z rasy swej) inteligencję, która pod maską polskości wszędzie się w życie wleiska, a łokciami i bezczelnością wrodzoną drogę sobie torując, wszędzie piętno swoje wyciska.

Już pobieżne na stolicę spojrzenie zmusza do zapytania, czy jest — to miasto polskie, czy żydowskie! Na ulicach, w ogrodach, w kawiarniach i teatrach pełno żydów. Nie mówię tu o dzielnicach żydowskich, gdzie Polaków niema wcale (z wyjątkiem policyantów i stróżów). Mówię tylko o dzielnicy polskiej. Ta obecnie jest już napół żydowska. Przy bliższym poznaniu życia kulturalnego Warszawy obecność żydów i ich wpływy występują jeszcze jaskrawiej. Wpływowa prasa w większości swej jest żydowska, jakkolwiek po polsku drukowana i bardzo polskich nazw używająca (np. „Gazeta Polska“). Najlepszy teatr jest w rękach żydów i dlatego właśnie nazywa się „Teatr Polski“. Pod względem architektonicznym w ostatnim pięćdziesięcioleciu miasto budowali żydzi (w stylu „Sruł-Barok“ i „Mojżesz-Renans“). Muzyka pozostaje nadal w rękach żydowskich. Ruch księgarski w znacznym stopniu uzależniony od żydów. W literaturze pięknej i w teatrach roi się od utworów żydowskich. Kinematografy — w dziewięciu dziesiątych żydowskie. Także kabarety. W malarstwie, rzeźbie żydzi otrzymują od ministerium kultury i sztuki subsydia, zakupy i nagrody. W szkołach, w uniwersytecie — mnóstwo żydów. Zwracam uwagę, że nie biorę tu pod uwagę umysłowego ruchu szczerze żydowskiego, lecz tylko ten, który się pod polskość podszywa. Jest to ruch wybitnie prowokacyjny, celowo dążący do tego, aby kulturę polską osłabić, wynaturzyć, poniżyć i ośmieszyć. Tak zwana dekadencja

w sztukach pięknych, jak np. futurizm, przez żydów głównie jest szerzona i reklamowana.

Wobec takiego stanu rzeczy w pierwszym roku niepodległości jednoczącej się Polski naturalnym odruchem inteligencji polskiej stało się dążenie do unarodowienia kultury. Filosemityzm i abnegacja narodowościowa inteligencji warszawskiej w sposób widoczny przygasa. Zaczynamy rozumieć, że narody wrogie walczą ze sobą nie tylko łokciem i miarką (nie mówiąc już o mieczu), ale i duchem, kulturą. Zaczynamy rozumieć, że naród żywotny sam własną musi tworzyć kulturę, że go w tej pracy nikt inny zastąpić nie może, bo ów inny swoją nam tu zaszepli — niemiec — niemiecką, żyd — żydowską, choćby to z polską było ubrane. Stąd też za najpoważniejszy obecnie objaw kulturalnego życia polskiej Warszawy muszę uznać ruch świadomej polskości i przeciwstawienia się zachłanności żydowskiej.

Ruch ten zaczątkowy i jeszcze nieznaczny nie dla każdego, zwłaszcza spośród przyjezdnych, może być widoczny. Trzeba czas dłuższy obracać się w stołecznym świecie umysłowym, aby go dostrzec. Ale zaczął się niewątpliwie i już go w rozwoju nie nie powstrzyma. Dopomogli do tego sami żydzi stanowiskiem swem politycznym tak dla Polski wrogiem, oraz różnymi komisjami Morgenthauów i Samuelców. Nawet najbardziej zżydziałe sfery inteligencji warszawskiej do najwyższego stopnia rozgorzone są i oburzone na żydów. To im otwiera nareszcie oczy i na cichą działalność żydów w dziedzinie naszej sztuki i nauki. Ale walka, i praca czeka nas tu ogromna, bowiem znaczna ilość polskich artystów, dziennikarzy i uczonych wręcz od kapitałów żydowskich jest zależna; w zaciszu rozmów prywatnych oburzają się, ale czynem i publicznie mało kto wystąpić się odważy, bo natychmiast zostałby na bruku. Stąd też teatry nasze najbardziej polskie grają utwory żydowskie, truciznę moralną siejące, wystawy plastyczne i rząd formuje jeszcze obrazy i rzeźby żydowskie i t. d.

Drugim znamienym objawem życia kulturalnego w roku 1919 w Warszawie jest gruntowna przemiana tak zwanej „publiczności“ t. j. tych sfer, które mają na to, aby popierać sztukę i naukę, które stać na bywanie w teatrze, kupowanie książek i dzieł sztuki i t. p. Publiczność ta — to nowa gwałtownie wzbogacona warstwa paskarzów, która wyparła istotną, tak dziś zbiedniałą inteligencję polską. Nigdy przedtem na wystawach, w teatrach, w kawiarniach dawniej artystycznych nie widziałem takich, jak w tym roku i w tak wielkiej ilości „twarzy“ (jeśli tak można się wyrazić) grubych, tępych i wstrętnych, takich łap czerwononych „typów“ i „okazów“ ludzkiego gatunku. A wszystko to ubrane „elegancko“ i naperfumowane obficie. To są właśnie współcześni nabywcy i odbiorcy sztuki i kultury, a w stolicy naszej jest to aż nadto w oczy bijące.

Inteligencja nasza nie zajmuje się lichwą, spekulacją ani strejkami, więc ledwo wyżyć może, a do teatru jeśli raz na rok pójdzie, to tak wysoko, że rzeczy ani widzi, ani słyszy. Uczeń i utalentowani artyści, głębsi uczeni, ludzie kulturalni, studenci i t. d. giną z pracowania zarobkowego, nie tworzą, a jeśli własnej pracy twórczej się poświęcają — to giną z głodu. Śmiertelność tej sfery w Warszawie jest zatrważająca. Socjalizm postanowił na wzór Rosji pozbyć się inteligencji polskiej (żydowska jest zabezpieczona), a że nie można tu ludzi truć, jak szczury, więc nasz pocziwy robotnik do spółki z paskarzem zamyslił ją ogłodzić i ochłodzić śmiertelnie. W takich warunkach kultura stolicy zamilkła, oczywiście, bo nie tylko na książkę, ale nawet na obiad skromny ledwie zdobyć się może. A niestety — bez obiadu nie można tworzyć kultury taksamo, jak bez ducha. Inteligencji naszej brak obiadu, robotnikowi i paskarzowi brak ducha, więc o to tymczasem kultura utknęła na gruncie martwym. Nieobecność, milczenie, albo paskarsko-robotnicza tandeta — oto kultura polskiej stolicy w pierwszym roku odrodzenia.

Deklaracja polskiej młodzieży szkolnej pod adresem posłów sejmowych.

W nrze 18 naszego pisma, w artykule pod tytułem „Polska uczelnia czy gniazdo bolszewickie“, podnieśliśmy sprawę skandalicznych w swoim rodzaju zajęć, wynikłych na pensyi żeńskiej p. Swinarskiej w Kaliszu. Nie jest to, niestety, odosobniony wypadek owdzięcia polską szkołą przez żydowsko-bolszewickie żywioły, tem bezczelniejsze w swych zakusach, bo wspomagane przez chętnych i narzucających się im do wysług szabasgojów.

Walka o polską szkołę żeńską w Kaliszu, przybiera z dniem każdym coraz to ostrzejszy charakter. W obronie młodzieży polskiej staje dziś cały czujący i myślący po polsku Kalisz, oburzony ostatnio do żywego niefortunną próbą rehabilitacji p. Swinarskiej, której niedźwiedzia przysługę oddali przyjaciele, ogłaszając w jej obronie list otwarty. Próba „wywabiania płamy“ ciągnącej na p. Swinarskiej, wywołała wręcz odmienny od spodziewanego rezultat, tak dalece, że p. Swinarska zmuszoną była uleść pod naciskiem zdrowej opinii polskiej i ustąpić z piastowanego stanowiska. Fakt ten, nie osłabił jednak raz już rozpoczętej akcji, zmierzającej do wyzwolenia naszej młodzieży z pod zgubnych wpływów żydostwa. Dnia 15 grudnia z. r. w sali Rzemieślników Chrześcijańskich odbyło się też zebranie obywateli Kalisza, na którym wręczono posłowi Mystkowskiemu deklarację skierowaną do Sejmu, w sprawie utworzenia szkoły chrześcijańskiej i pensyi dla uczennic, które opuściły zakład p. Swinarskiej. W imieniu rodziców, wręczając deklarację, przemawiał doktor Michała; od delegacji uczennic wystąpiła z mową p. Trapszo. Przemówienie ostatniej zaliczyć można śmiało do rzędu najchwalebniejszych dokumentów, świadczących o pięknej, nieskalanej, polskiej duszy, naszej dzielnej młodzieży. Mowa ta, napisana samodzielnie, oddaje nam żywo cierpienia patriotycznej młodzieży kaliskiej, zatroskanej głęboko nie tylko o swój, ale nadewszystko, o los jaki gotuje wróg wewnętrzny ukochaney Ojczyźnie.

Nie pomni na szczepie łany naszego pisma, z obowiązku obywatelskiego, podajemy poniżej przemówienie p. Trapszo in extenso.

„Panowie Posłowie!

Dziwnem zaprawdę może się Panom wydawać, iż w gronie poważnych osób znajdują się również uczennice. Tak, w dobie obecnej, los nas do tego zmusił, o swoje własne prawa młodzież musi się upominać, bo czego ona nie wywalczy sobie własnem poświęceniem i ofiarami, to pójdzie w zapomnienie! Młodzież zawsze i wszędzie otwierała podwoje do nowych idei, ona to swoimi ofiarami dawała podwaliny do odbudowy przyszłego Państwa Polskiego.

Spójrzmy w przeszłość na rok 1905, jak zachowała się młodzież wobec rządu rosyjskiego? A rząd to był srogi, bat moskiewski dotąd jeszcze wszyscy pamiętamy. Młodzież kształcąca się w ówczesnych stosunkach boleśnie odczuwała ten ciężar przyniatający ich ducha polskiego! A ponieważ był to duch polski, choć zgniebiony tyloletnią niewolą, jednakże zawsze polski, nie mogący znieść niewoli, więc wrzał, szarpał i zmagał się ze sobą, ze swymi poglądami, a poglądami świata.

Wreszcie, gdy nagromadził się w duszach ówczesnej młodzieży ogrom bólu, który nie mógł pomieścić się w ich skołatanych sercach, musiał wybuchnąć, musiał swój ból, swe myśli i swe poglądy stwierdzić czynem. Postanawiają poprawić stosunki w szkole, gdzie nie wykładano języka polskiego. Dziś Polska Wolna i Niepodległa, wrogów na naszej ziemi niema, niema wrogów zewnętrznych, którzy gnębili nas przez tyle lat. Polska powinna obecnie zacząć żyć, działać, rozwijać się, dążyć do potęgi, jaką miała za czasów swej świetności.

Lecz niestety, znalazł się wróg inny, wróg stokroć gorszy, bo wewnętrzny, prowadzący robotę krecią, podgryzający korzenie Pol-

ski, a tem samem utrudniający Jej wzrost — wrogiem tym, to żydzi, którzy w naszym mieście Kaliszu dali się nam porządnie we znaki, a w szczególności młodzieży żeńskiej na pensyi p. Swinarskiej.

Pensya istniejąca bardzo „dawno, miała opinie najlepszej pensyi polskiej w Kaliszu; kierowniczką jej była wtedy p. W. Motylewska. Lecz z chwilą jej śmierci, gdy kierownictwo szkoły objęła p. Swinarska, poziom szkoły zaczyna się z każdym rokiem obniżać, powodem zaś tego ogromny napływ żydówek, tak iż w roku obecnym procent ich doszedł do 75.

Trudno by wpływ tak ogromnej ilości żydówek nie podzielał ujemnie na mniejszość Polek. Nie mogło być mowy o tem, by można było oddziaływać na te żydówki, by z tych żydówek, udało się kiedyś zrobić Polki. Przeciwnie, my znajdując się wobec tak licznego otoczenia żydówek, mimowoli przejmowałyśmy od nich, wyrażenia nie-polskie, przeciagania w mowie i t. d. Pani przełożona sama często zaznaczała, iż to jest szkoła w której żydówki mają liczebnie przewagę, a więc z nimi trzeba się liczyć i nieraz im ustępować.

Nie więc dziwnego, iż one czując się zupełnie swobodnymi, pozwalały sobie na rzeczy ohydne. Tak naprzykład w zeszłym roku, na pensyi zaszedł taki wypadek, iż żydówka uderzyła w twarz katoliczkę. Sprawa została w ten sposób rozstrzygnięta, iż katoliczka musiała siedzieć z ową żydówką na jednej ławce, wobec czego poszkodowana musiała ustąpić z pensyi. Wypadek ten był dla nas bardzo bolesnym, lecz czułyśmy się bezsilne, gdyż było to za okupacji rządu niemieckiego, boleść tę musiałymy stłumić w sobie.

W roku obecnym żydówki czując swą przewagę zaczęły działać, działać w duchu żydowskim, w duchu antypolskim. Urządzały kółka komunistyczne pod pozorem literackich, wciągały w nie Polki, szerząc wśród nich ducha bolszewickiego. Siedziałyśmy na jednej ławce z żydówką, komunistką, będącą pod nadzorem policji. Na pensyi była urządzona „Bratnia Pomoc“ w zarządzie której były 3 żydówki, 2 ewangeliczki i 1 katoliczka.

Kiedy zaś udałyśmy się z prośbą do p. Swinarskiej, aby zmieniła zarząd wprowadzając doń trzy katolickie, ta kategorycznie odmówiła, wołała, by „Bratniej Pomocy“ wcale nie było, aniżeli miałyby być prowadzoną przez Polki. To było jednym więcej argumentem, który pozwolił nam przypuszczać, że p. Swinarska faworyzuje żydówki. Przypuszczaliśmy, że w szkole polskiej, Polki powinny mieć przewagę.

W danym wypadku nie można przecież powodować się większością, gdyż większość żydowska. Tu jest Polska, a więc Polacy powinni mieć pierwsze miejsce. Jak dalece szkoła ta niby polska, służyła sprawie nie-polskiej jest fakt, jakim było wypracowanie jednej z żydówek na temat: „Upaść może i naród wielki zniszczyć nie może, tylko nikczemny“. Żydówka stosuje to do narodu żydowskiego, uważając takowy za nieśmiertelny, który mocą swego ducha się podnosi, a teraz właśnie następuje chwila, kiedy się zupełnie podniesie.

Chrześcijań nazywa „rozszalałą tłuszcza“, uważa, iż św. Inkwizycja skazywała żydów na stosy za to, że chcieli zachować tradycyjne narodowe. Czyż tak powinna pisać żydówka, wychowująca się przez kilka lat w szkole polskiej? Czyż szkoła ta nie powinna inaczej wpływać na żydówki, by one inaczej myśleć zaczęły? Usunięcie profesora na żądanie, żydówek było ostatecznym bodźcem. Wyrzucają ze szkoły profesorów Polaków, później zaczynają wyrzucać nawet z Polski, a wtedy co się z Nią stanie?

Kto bronić będzie praw Polski? Były to rzeczy dla nas okropne, czułyśmy krzywdę, jaką się dzieje Polkom. w polskiej szkole na polskiej ziemi. Polska zmartwychwstała i pragnie szczęścia dla wszystkich Jej dzieci, otwiera ramiona jaknajszerzej, by objąć je wszystkie. Lecz czyżby te ramiona opiekuńcze nie sięgały do nas, bo my na zaraniu życia Polski czułyśmy się bardzo nie-szczęśliwymi, rady i pomocy nie mogliśmy

szukać u przełożonych, gdyż p. Swinarska, a nawet ks. prefekt byli innego zapatrywania; byliśmy same, jak okręt na morzu, wobec przewagi żydowskiej.

Lecz miarka się przebrała, ogrom upokorzeń przebiegł swój kres, krew dawnych przodków, pomimo stułetniej niewoli odzywa się w nas, coś w nas zawrzało: „my nie możemy na to zezwolić, by podobne rzeczy działy się w Polsce, pomoc znajdziemy!“ Był to okrzyk bólu i rozpacz, który zrodził się pod wpływem tych krzywd. Stał nam przed oczyma Lwów i dzieci waleczące o kresy swej ziemi. Oni walczyli, obudzony duch nasz polski porwał się również do walki, do walki o polską szkołę! Zgodnie z wolą rodziców, którzy nie mogli patrzeć na upokorzenie swych dzieci, opuściliśmy szkołę polską z nazwiska, ale z ducha wcale nie-polską. Porwałyśmy się do walki o polską szkołę, szkołę któraby wychowywała nas nie na materyalistów, nie na zjadaczy chleba, ale na ludzi myślących o przyszłości narodowej, na ludzi światłych, rozumiejących potrzeby kraju, a takich nam brak.

Utworzyłyśmy komplety prywatne, a rodzice nasi starają się o koncesję na utworzenie liceum. Lecz walka ta trudną jest, otwarciu tej szkoły sprzeciwiają się nasi przeciwnicy. Lecz my wytrwałemi jesteśmy. W walce tej nie ustaniemy, bo chcemy polskiej i to czysto polskiej szkoły! Lecz potrzeba nam poparcia i zrozumienia naszej sprawy, pomocy w tej walce tak trudnej dla nas. Jesteśmy pełne ufności, iż prośba nasza uderzy do polskich serc, zarazem spodziewamy się, iż zawód nas nie spotka, gdyż zaprawdę byłoby to dla nas, dopiero co wchodzących w życie ciosem strasznym. Bo wchodzimy w nie z wiarą i silnem postanowieniem żyć dla Polski, gdyż Jej szczęście jest naszym jedynym celem. Czujemy ogrom obowiązków spadających na nasze barki w dobie obecnej, staramy się jaknajwyżej wznieść nasze młode skrzydła, które wzmacniać trzeba, a nie podcinać.

Wierzmy święcie, że walka nasza świętą i potężną jest, a co prawe to zwyciężyć musi. To też z całym zaufaniem zwracamy się do Panów, iż sprawa ta, to sprawa każdego Polaka, dbającego o przyszłość narodu i potęgę Polski. Lecz Polsce potrzeba fundamentów, a tymi w każdym narodzie jest młodzież: gdy fundamenty silne będą, silną będzie i Polska.

A więc dajcie nam szkołę, wychowajcie prawych obywateli, a Polska szczęśliwszą będzie, bo waleczyć będziemy zawsze dla Niej i o Nią!“

Talmud o własności.

(Panowanie nad całym światem).

Ponieważ wedle Talmudu żydzi i Majestat boski to samo oznaczają, przeto żydom należy się świat cały. Z tego powodu powiada Talmud wyraźnie: „Jeżeli żyda wół przebodzie wół cudzego, to żyd wolny jest od kary lub wynagrodzenia; — jeżeli ale wół obcego pobodzie wół żyda, to obcy musi mu całą wynagrodzić szkodę, albowiem pismo powiada: „Powstał Pan Bóg i mierzył ziemię i oddał Izraelitom gojmów; widział 7 przykazań dzieci Noego, a ponieważ je nie dotrzymywali, powstał i oddał całe ich mienie Izraelitom“ (Tr. Baba k. f. 2 f.). Dzieci Noego są podług nauki Talmudu i rabinów wszystkie narody świata w przeciwstawieniu do dzieci Abrahama (Tr. Megilla f. 13, 2; Schek f. 7, 1; Soła f. 36, 2. Kad. hak. f. 56, 4; Bechaj do Genez. 46, 27, f. 56, 1.). Dlatego naucza także rabbi Albo z innymi rabinami, iż Bóg nadał żydom władzę nad majątkiem i krwią wszystkich narodów (Seph. Ik. 3. ep. 25; it Jalk. Schim do Habak. f. 83, 3. n. 583). I objaśnia Talmud (Tr. Jebam f. 47, 2): „Dziecko Noego chociażby mniej ukradło jak szelazek, powinno być śmiercią ukarane“; i dziecku Noego zakazana jest grabież, jednakowoż chociaż to równie jest po arcykapłańsku, jeżeli dziecko Noego uczy się siedmiu przykazań noachijskich (Sanh. 59, 1; Aboda s. f. 3, 1), to przecież dziecko to nie ostrzega

się lepiej przed kradzieżą, jak gdy się go zabija (Tos. — Tr. Aboda s. f. 71, 2. Tos.). Przeciwnie żydowi, powiada Talmud (Tr. Sanh. f. 57, 1 Tos. —), wolno jest gojowi wyrządzić krzywdę, ponieważ napisanem jest: „Nie czyni krzywdy bliźniemu twemu“, ale nie stoi tam napisane: „Nie wyrządzaj krzywdy gojowi“. Obdzierać (obrabować) goja, powiada Talmud powtórnie, jest dozwolone (Baba m. f. 111, 2 —): „i nie będziesz uciskał robotnika z twych braci, wyjąwszy obcych“ (cytat, jak wyżej). Rabbi Aschi, opowiada Talmud, widział winoról z gronami i rzekł do sługi swego: „jeżeli winoról ta należy do goja, to przynies mi winogron; należy, ale do żyda, to nie przynos“ (Tr. Baba k. f. 113, 2 —). Przykazanie „nie kradnij“, znaczy podług Majmonidesa „nie okradaj“, „nie okradaj synagogi“, aby nie okradać żadnego człowieka, t. j. żadnego żyda (Seph. miz. f. 105, 2 —): a na innem miejscu (Jad. chas. 4, 9, 1; i Raschi do Lewit. 19, 11 —) dodaje, że nieżyda okradać wolno.

Całkiem słusznie podług zasady, że do żydów cały świat należy; w ten sposób kradzież nie jest więcej kradzieżą; a jeżeli zaś mimo tego jaki rabin — talmudzysta — także wyrzeknie, że kradzież jest grzechem, to musi przecież zawsze myśleć: „żyd nie może kraść, on tylko bierze, co jest jego“ — naturalnie — o ile to jest w mocy jego, i jak daleko jego władza sięga. Rabin może sam powiedzieć: „okradać goja i żyda zarówno nie wolno“; ale musi przytem myśleć: „jeżeli o okradzeniu goja może być mowa“. Rabin Pfefferkorn nie mówi więc nieprawdę; pisząc: „Posiadłość chrześcijan uważa się podług zasad Talmudu jako dobro opuszczone, jak piasek morski; pierwszy, który je zajmie w posiadanie, jest prawdziwym jego właścicielem“ (Dissert. phil. p. 11).

Co mówią wielcy myśliciele niemieccy o żydach.

Prawie na wszystkie kraje Europy rozszerzyło się potężne, wrogie państwo, które z wszystkimi innymi w ciągłej wojnie żyje i straszliwie obywateli uciska: tem państwem jest żydostwo. Nie sądzę, żeby przez to, iż to państwo zbudowane jest na nienawiści całego rodu ludzkiego, było ono tak potężnem. Po ludzie, którego najlichszy z przodków wyżej sięga, aniżeli my wszyscy inni w naszej historii; który we wszystkich ludziach (gojmach) widzi tylko następów tych, którzy go z jego wymarzonej ojczyzny wypędzili; który się zaprzął do kramarstwa i lichwy, zabijających ducha i wszelkie szlachetne uczucie; który najświętszym węzłem łączącym ludzkość, religiją swoją, wyłączony jest od naszych uczuć, od naszego pnia radości i od naszych słodkich upoiń wesołej myśli; który nawet wobec praw swoich i obowiązków, nawet w obliczu Ojca wszech rzeczy nas od siebie odrzuca; po takim ludzie czegoż spodziewać się należy, jeżeli nie tego, na co codzień patrzymy: że w niemieckiem państwie naszym, w którym nawet król chaty mojej zabrać mi nie może, i w którym nawet wobec ministra na prawie mojem oprzeć się mogę; lada żyd, gdy mu się tak spodoba, może mnie wyzyskiwać bezkarnie.

Wszystko to widzicie tak jak ja i zaprzeczcie temu nie możecie, a szeplenie słodkie słówka o tolerancji, o prawach ludzkich i obywatelskich! Czy zapominacie o państwie w państwie? Czyż nie przychodzi wam do głowy ta zrozumiała myśl, że żydzi, którzy — bez was — są obywatelami państwa, silniejszego i potężniejszego od wszystkich innych, jeśli im jeszcze dacie prawo obywatelstwa w wszystkich państwach, będą używali podwójnej opieki i tym sposobem wszystkich innych obywateli zdepcą nogami?

Jeżeli państwo obawia się następstw pewnych przekonań, to może wszystkich przejętych temi przekonaniami wyłączyć z prawa do obywatelstwa. Może od wszystkich, którzy żądają od niego obywatelstwa, domagać się zapewnienia, że się owych przekonań wyrzekną i uroczystie przyjmą inne, tamtych przeciwnie. Może wszystkich, którzy takiego zapewnienia dać nie zechcą, nie dopuścić do swego społeczeństwa i do praw obywatelskich.

Oni domagają się praw człowieka, chociaż sami przyznać ich nam nie chcą (Talmud twierdzi, że goim są nieczystymi zwierzętami itd.). Ale żeby im można było nadać prawo obywatelstwa, na to widzę tylko jeden środek: jednej nocy poosadzać w miejsce tych głów inne, w którychby żadna myśl żydowska nie pozostała. Aby zaś od nich się zabezpieczyć, widzę znów jeden tylko środek: zdobyć im napowrót ich ziemię obiecaną, i wszystkich ich do niej odeśłać.

Emanuel Fichte (zдание o wielkiej rewolucyi francuskiej) 1815 r.

Jeszcze jedna „niewinna“ ofiara.

Prasa żydowska i poseł Grünbaum mają jeszcze jeden dowód, że żydzi w Polsce są ciemiężeni i uciskani przez prosty antysemityzm, bez żadnej prawie winy. Prawie, gdyż idzie tylko o niedotrzymanie kontraktu i skromny „pasek“. Wydział zaopatrywania (Sekcja opałow) jeszcze latem r. ub. zamówił, nie mogąc zapewne znaleźć dostawców chrześcijan, 100 wagonów drzewa na potrzeby mieszkańców Warszawy u kupca leśnego Abrama Lejzora Grünhausa (Al. Jerozolimskie 115). Abram Lejzor Grünhaus zobowiązał się kontraktowo dostarczyć zamówione drzewo przed końcem października po cenie 2 marki z fenigami za pud. Minął wszakże oznaczony termin, nadeszły listopadowe mrozy, a Grünhaus, mimo monitów, drzewa nie dostarczał, tłumacząc się, że w żaden sposób nie może otrzymać wagonów. Mróz tymczasem wzmagął się i Wydział zaopatrywania przy pomocy komisarza Anusza, urzędowo zażądał od dyrekcji kolejowej wagonów. Wyznaczono 2 pociągi po 45 wagonów czyli 90 wagonów, o czem komisarz Anusz zawiadomił Grünhausa, zaznaczając, że o ile nie dostarczy natychmiast drzewa, to nie tylko straci kaucję, lecz poniesie odpowiedzialność karną.

Grünhaus pokwitował odbiór listu, ale drzewa w dalszym ciągu nie dostarczał. Wobec tego wszczęto dochodzenie, które wykazało, że Grünhaus w swoim czasie rzeczywiście posiadał zakontraktowaną ilość drzewa, lecz dawno już sprzedał je na pasek prywatnym składnikom po cenie znacznie wyższej. Część zaś odstąpił też po wyższej cenie magistratowi m. Siedlec.

W czynach powyższych władze dopatrzyły się „paskarstwa“ i szkodnictwa społecznego, wobec czego Grünhausa osadzono w Mokotowie, wytaczając mu jednocześnie proces cywilny o straty, poniesione przez miasto i kolej. Grünhaus, jak wszyscy paskarze, będzie się broił do ostatka, żydzi zaś podniosą krzyk przeciw „uciskowi“, ale władze, pamiętne na krzywdę ludności, która marła z winy niesumiennej dostawcy, winny go surowo ukarać.

Spekulacja opałem bowiem, tak samo jak żywnością, jest zbrodnią społeczną.

Autorowi „Zgrzytów“.

Popisuje się w „Nowym Dzienniku“ poeta z łaski Jehowy, unieszczający plody swej Muzy ku rozweseleniu, a zapewne i zbudowaniu swych nielicznych czytelników w rubryce, zatytułowanej „Zgrzyty“.

I w samej rzeczy, choć one są rymowane, robią wrażenie tylko zgrzytów, autor bowiem za cel swych rzekomo dowcipnych ataków obiera niemiłe sobie i swym sympatykom osobistości lub całe nasze społeczeństwo, nie szczczędając im „moralnych“ wskazówek.

Z dwoma tego rodzaju „utworami“ zapoznaliśmy naszych Czytelników w poprzednim numerze. Jeden z nich pojawił się z okazji uroczystości św. Mikołaja, drugi na Nowy Rok, choć żydzi ze św. Mikołajem nie mają nic wspólnego, a zmianę roku obchodzą nie w styczniu, ale we wrześniu.

W wienszyku noworocznym chwali się syonistyczny poeta, że jest stróżem moralności ogółu, naturalnie żydowskiego i kominarzem, który ma za zadanie czyszczenie jego sumień.

I na tem właśnie polu otwiera się dlań bardzo wdzięczne pole działalności, wątpię

przecież należy, czy mu podoba, czyszczenie bowiem sumieniowych kominów jego współwyznawców wymaga wielkiego nakładu pracy i cierpliwości.

W myśl tej zapowiedzi wierszorb-moralista powinien się zabrać przedewszystkiem do swego najbliższego otoczenia, a z pewnością nie brakuje mu tematu do nowych „Zgrzytów“, w razie potrzeby znajdzie też dość materiału w każdym numerze „Hasła Polskiego“, nie bawiącego się tak, jak on, w strzelanie z poza redakcyjnego plotu, ale w samej rzeczy stojącego na straży i to własnych, a nie cudzych interesów.

Że zaś nasza działalność i otwieranie oczu polskiemu społeczeństwu na niebezpieczeństwo, jakie nam grozi z tej strony, nie może być dla sfer grupujących się koło „Nowego Dziennika“ ani miłą, ani pożądaną, w to bynajmniej nie wątpimy i dlatego z uśmiechem politowania przechodzimy do porządku dziennego nad „Zgrzytami“ skierowanymi pod naszym adresem.

Słuszność, o ile ją ma, przyznajemy stale i wrogowi i dlatego twierdzimy, że autor swym wykwitom natchnienia bardzo nieraz nie na miejscu, zupełnie trafnie nadał nazwisko. Są to w samej rzeczy zgrzyty i to bardzo niesmaczne i pozostaną nieczem więcej, tylko zgrzytami.

Ale i na nie jest rada!

Jeżeli zardzewiały klucz wydaje w zamku nieprzyjemne zgrzyty, trzeba go posmarować i tego rodzaju metodę powinno się zastosować do autora rymowych „Zgrzytów“, by go w odpowiedniej jeszcze porze doprowadzić do równowagi umysłowej.

Sposób walki, jaki obrał, do spodziewanego zwycięstwa z pewnością go nie doprowadzi.

Pan Pitzele ma głos!

W nrze 12 „Ilustrowanego Kuryera Codziennego“ z dnia 12 stycznia b. r. w rubryce „Nadesłane“ czytamy, co następuje:

„Z powodu napaści kilku osobników, którzy przez celowo fałszywe informacje, udzielone prasie, starali się poniżyć mnie i moje przedsiębiorstwo handlowe, otrzymałem wiele oświadczeń z kół moich odbiorców, wyrażające mi zupełnie zadowolenie z trwałości zakupionego u mnie obuwia.

Z powodu tego ogłaszam częściowy spis wymienionych osób z podaniem ilości zakupionego u mnie obuwia, których oryginalne oświadczenia z adresami u mnie się znajdują. Zarazem zaznaczam, iż prowadząc mój handel od lat 22, będę i nadal się starał przez dostarczenie możliwie najlepszego towaru po niskich cenach moich odbiorców zadowolnić.

S. PITZELE

właściciel „Domu towarowego“ w Krakowie przy ul. Lubicz 3.

Marya Kęsek 1 para, I. Typowa 2, Zofia Wilkoszewska 3, Jan Faber 4, S. Juer 6, Stefania Boniewicz 2, Romanowska Wilno 2, pułkownikowa Świerka 3, Pietrasowa 4, Dr Maurer 1, Hanakowska 2, F. Pilka Rzeszów 2, K. Srokowski 2, I Pawłus 6, Rutowska 2“.

W uzupełnieniu powyższego ogłoszenia dodać musimy, że w ubiegłym miesiącu, w tem samem piśmie, ale w części redakcyjnej pojawił się artykuł, w którym jakaś pani użalała się na bardzo nieuropejskie zachowanie się wobec odbiorców właściciela handlu przy ul. Lubicz 1. 3, p. S. P.

Jak na miejscu sprawdziiliśmy, a co zresztą potwierdza przytoczony anons, owym handlarzem nie jest nikt inny, tylko pan Pitzele.

Panu owemu zarzucono więc w pierwszej linii niegrzeczne obejście się z klientelą, co się zaś tyczy sprzedawanego przezeń obuwia, to każdy wie, że handel tego rodzaju zaopatrują się w towar za granicą, a tamtejsi fabrykanci zarzucają nas tandetą, a szumna reklama i ceny pozornie przystępne wprowadzają w błąd kupującą publiczność.

Trzewik, kupiony w tego rodzaju składzie, po miesiącu idzie „na śmieci“, gdy tymczasem nabyty u zawodowego szewca, za

cenę o niewiele wyższą, pełni służbę rok cały, a nawet i dłużej.

Zatem ten drugi, na oko droższy, jest przecież o wiele tańszy, ale tego wielu odbiorców nie chce, czy nie może jakoś zrozumieć.

Ogłaszając listę swych odbiorców, wyświadczył im p. Pitzele prawdziwie niedźwiedzią przysługę, zwracając uwagę polskiego ogółu na tych, którzy zapominają o hasle „swój do swego“ i napychają żydowskie kieszenie ciężko zapracowanym groszem, otrzymując w zamian towar lichy i narażając się nadto na niegrzeczne obejście.

O ile p. Pitzele zechciałby ogłosić dalszy ciąg listy swych „zadowolonych“ odbiorców, może być pewnym, że ją bezpłatnie powtórzymy dla... reklamy jego przedsiębiorstwa.

KORESPONDENCJE.

Chrzanów, w styczniu.

Bezkarne orgie rzeźników żydów. — Ludność chrześcijańska zdana na szykany i na „łaskę“ „neutralnych“. — Brak inicjatywy ze strony starostwa, komisarza aprowizacyjnego i burmistrza. — Zamknijcie żydom wyzyskiwaczom jatki, a otwórzcie dla najbiedniejszej ludności spółkę chrześcijańską. — Spekulacje zbrodnicze na wywóz mięsa zagranicę. — Nietykalny pasek. — Będą kije!

Jedną z największych plag ludności chrześcijańskiej w Chrzanowie jest zupełna jej zależność od rzeźników tutejszych. Na blisko 14.000 mieszkańców mamy tu kilkanaście jatek mięsnych, które należą wyłącznie do naszych najmilszych „uprzywilejowanych“.

Dla swoich współwyznawców otwierają jatki całymi dniami i mają dla nich zawsze pod dostatkiem mięsa najprzedniejszej jakości. Dla ludności chrześcijańskiej w niektóre dni tylko otwierają najwyżej 3—4 jatki, choć jest ich około 20 i to wśród imperytymeyi, specjalnie właściwej żydom chrzanowskim; dają nam zazwyczaj po funcie na rodzinę najłuchszego mięsa, w tem połowę kości.

Nie pomogą prośby, protesty i tłumaczenia. W jatce p. S. usłyszeć można przy każdej sprzedaży: „mięsa ni ma, bo wy wszyscy temu są winni! Idźcie do starostwa, co by podnieśli ceny, a będzie mięsa do cholery! Komu si mięso nie podoba, niech idzie, skąd psised“ itd.

Kto tu winien? Zapytujemy Starostwo i komisarza aprowizacyjnego, czy niema środków na zaprowadzenie w tej sprawie choćby najprymitywniejszego porządku? Czy p. komisarz jest już bezradnym, aby nie mógł zmusić „naszych uprzywilejowanych“ do należytego zaopatrywania ludności chrześcijańskiej w mięso?

Do tego czasu kosztowało 1 kg. mięsa 16 K, w końcu grudnia 18 K, a dzisiaj biorą żydzi już za to samo mięso 22 K. Więc na podwyższenie cen Starostwo zezwala, bo to kosztem biednego ludu chrześcijańskiego i podupadłych skutkiem drożyzny warstw urzędniczych, a czy nie byłoby stosowniej tym „uprzywilejowanym“ pozamykać połowę jatek, którzy od grudnia jatki pozamykali, i poodbiierać koncesye? Czy nie lepiejby było założyć spółkę chrześcijańską dla sprzedaży mięsa chrześcijanom i regulowania ceny tegoż artykułu?

Różnica 6 K na 1 kg. mięsa i to podniesiona w ciągu 1 miesiąca jeszcze „najmilszym naszym“ nie wystarcza — do dziś dnia bowiem w 3—4 jatkach mięso dla chrześcijan sprzedają.

A czy p. burmistrz, znany z tego, że dla spraw gminy nigdy czasu niema (adwokaci), nie mógłby stworzyć jakiejś spółki chrześcijańskiej lub jatki miejskiej, aby uniezależnić najbiedniejszą masę chrześcijańską od wyzysku rzeźników żydowskich?

Głośną jest tajemnicą, iż dużo mięsa po cenach paskarskich idzie za granice powiatu i kraju. Wiadomo jest również, że i pp. masarze po znacznie wygórowanych cenach mięso wykupują na fabrykację kielbas, aby je następnie na pasek puścić. Czy się tej

„robocie“ co przeciwstawia, aby zaradzić zmorze niszczącej bezwzględnie naszą ludność, nie pytając o to, bo bodaj „dobrych chęci“ w tym kierunku u nas nie ujawniono. O tych „pasiastych“ panach osobno napiszemy.

Karo.

Stanisławów.

Epidemia zbiórek na cele żydowskie. — Jak spędzono Sylwestra. — Prowokacja i bezczelność żydów. — Czy nie żydowska spekulacja monetą?

W ostatnich tygodniach ulice naszego miasta są widownią ciągłych zbiórek żydowskich. Nietylko w niedziele i święta, lecz nawet już i w powszednie dni i w soboty ustawione są wszędzie żywe rogatki, nagabujące wszystkich przechodniów. Żydowska jednak bezczelność i arogancja przechodzi już wszelkie granice, gdy mają czoło i śmiałość zwracać się do polskiej publiczności, a nawet do oficerów i żołnierzy z propozycją kupienia znaczka czy kartki, a nieraz nawet wskutek nieświadomości, padają poszczególni obywatele ofiarą bezczelności!

Hucznie i wesoło witał Stanisławów rok 1920. Wszystkie kawiarnie i restauracje były przez całą noc sylwestrową otwarte. Cztery bale równocześnie dały ludziom sposobność, by wszystkie troski i zgryzoty przetańczyć, zapominając o drożyznie i arogancji i innych obojnych zmartwień. Poznać jednak było, że ta wesołość, radość i humor, to tylko „namiastki“ przedwojennych takich uczuć. Naturalnie, jak zwykle, nie obeszło się bez większych i mniejszych awanturek, wywołanych przez poszczególnie jednostki w stanie mniej lub więcej trzeźwym.

Miedzy innymi przyszło też do skandalicznego zajścia w tutejszej żydowskiej kawiarni „Metropol“. Jest to nowo założona kawiarnia, w której skupiają się wyłącznie żydowscy geszeftiarze, karcjarze i przemysłowcy pieniędzy. Dziwnem więc jest to, dlaczego przedsiębiorstwu temu, które skupia osobników takich jak wyżej, udzieliło tutejsze starostwo pozwolenie na trzymanie lokalu otworem przez całą noc. Po północy zdarzył się tam wypadek, który jest niezmiernym, jak tylko bezczelną celową żydowską prowokacją i powinien absolutnie pociągnąć za sobą aresztowanie właściciela i zamknięcie tej wstrętnej budy. Przy zmianie roku właściciel chcąc rzekomo okazać swe patriotyczne uczucia, a rzeczywiście celem sprowokowania znajdujących się przypadkowo na sali polskiej publiczności, polecił muzyce mimo wyraźnego zakazu grać polski hymn narodowy, wiedząc dobrze o tem, że przebywający w kawiarni żydki nie będą uważać za stosowne powstać. Tak się też stało! Kilku obecnych na sali Polaków nie mogło nawet w odpowiedni sposób zareagować, bo przerażająca większość obecnych obraziła państwo polskie i nie wiedzieć było, od kogo zacząć masowanie buzi. Takiej łajdaki, kudyjki, parszywej bezczelności absolutnie nie powinno się puścić płazem i należy czempredzej zamknąć spelunkę, której otwarcie było zupełnie zbędne. Dać pluć sobie w twarz przeciw we własnem państwie absolutnie nie powinniśmy pozwolić.

Już od dłuższego czasu nie chcą w mieście przyjmować austriackich pieniędzy starej edycji, a mianowicie 10-koronówek i 2-koronówek. Nie wiedzieć, czy jest w tem jakiś głębszy powód, czy też zwykła oszukiwacza żydowska spekulacja, która czyha tylko na to, by na wszystkim doskonale porobić interes.

Czyje ręce?

„Kur. Zag.“ donosi, iż zaszedł wypadek niezupełnie jeszcze wyjaśniony, który świadczy, że działają w Polsce tajemnicze ręce, które usiłują aktami już wyraźnego teroru zakłócić porządek publiczny w państwie.

Oto na stacyi Sędziszów w ziemi kieleckiej uwagę wartownika straży kolejowej zwrócił wagon, wyładowany drzewem, prze-

znaczonem na podpory do kopalń. Z wagonu słyhać było tajemnicze rytmiczne tykanie, jakgdyby mechanizmu zegarowego. Wartownik jakiś czas się temu przysłuchiwał, później jednak przywołał innych wartowników i uwiadomił o ciekawem odkryciu swe władze przełożone. Wzięto się do przeszukania wagonu i znaleziono w nim skrzynię, z której się owe tykanie wydobywało.

Gdy skrzynię, przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności, otworzono — okazało się, że zawierała ona nastawioną automatyczną maszynę piekielną. Maszynę oczywiście natychmiast unieszkodliwiono.

Wszczęte zaraz śledztwo wydało rezultaty pozytywne. Okazało się, że wagon wysłany został z Pilawy na drodze petersburskiej z tartaku, którego właścicielem jest niejaki Holenderski. Miejscem przeznaczenia wysyłki była kopalnia „Czeladź“. Tartakiem, jak się okazało, zarządza dwudziestokilkuletni Salomon Fryd, żyd rosyjski, który po polsku prawie że nie mówi, przed niedawnym zaś czasem przybył z Rosyi. Badany Fryd zrobił złe wrażenie. Tłumaczy się niejasno i ustawicznie się wikła. Energiczne śledztwo w toku.

* * *

Dlaczego wolno walczyć nam z Niemcami, Moskalami, Austriakami, Czechami i t. p., a z jedynymi żydami nam nie wolno? — Dlaczego w podobnej jak my sytuacji znajduje się każda istniejąca na kuli ziemskiej narodowość?

* * *

Na usługach żydowskich stoi znaczna liczba chrześcijan i bodaj czy to nie jest podstawą ich tak niebywałych wpływów; odsunięcie się choćby części tych, może się stać katastrofą żydostwa w Polsce: To zdziałać potrafią tylko tak zwane „czarne listy“, które wyrzucą z naszego społeczeństwa zdeprawowane jednostki: sprzedających mienie żydom, kupujących żydowskimi towarami, rolników odstępujących plony żydowskim paskarzom, wychowawców popierających młodzież żydowską ze szkodą chrześcijan, urzędników będących na usługach żydowskich, literatów sprzedających im swe pióra, oddających swe sprawy żydowskim mecenasom i wogóle tych wszystkich, którzy działają na szkodę społeczeństwa polskiego.

Środek radykalny, ale skuteczny.

Wiadomości kronikarskie.

Do Polaków obywateli chrześcijan. Właściciele mieszkań parterowych (okna od ulicy) jak również kupcy, przemysłowcy i rękodzielnicy posiadający wystawy sklepowe, proszeni są o zgłaszanie w ciągu najbliższego tygodnia, dokładnych swych adresów w administracji „Hasła Polskiego“ ul. Studencka 2 parter codziennie od godz. 11—1-szej i od 3—6-tej w.

Żydzi bojkotują „Hasło Polskie“. Piszą nam z miasta: Ostatni numer „Hasła Polskiego“ podział na żydów, jak najbardziej skuteczny... „Zachorlin“. Siedząc w jednej kawiarni, widziałem, jak żydzi, ujrawszy porożkładane po stolikach numery „Hasła“, poczęli z łomotem opuszczać stoliki, pluć na wszystkie strony i z okrzykami: „to prowokacja goszczy“ pospiesznie wynosić się z lokalu. Podobne nie obeszło się bez tego, że wielu z nich zapomniało... wyrównać rachunków za spożyte kawy. Mniejsza z tem, niewielka to strata, choć i to znaczny przyczynek do charakterystyki żydów, dość, że nasunęły mi się z tego powodu dwie myśli, które może Szan. Redakcyja uznając za słuszne, zechce umieścić w swem poczytnem piśmie. Otóż zastanawiałem się nad tem, czy pozbycie się „takiej“ klienteli przyniesie przedsiębiorstwu zysk, czy stratę? — i doszedłem do wniosku, że to, co zaszło, można tylko zaliczyć do nadzwyczaj szczęśliwej sytuacji, trzeba ją tylko umieć umiejętnie i natychmiast wykorzystać. Ogólnie wiadomo, że mnóstwo osób ze sfery chrześcijańskiej przebiegało w lokalach publicznych, jedynie dlatego, że rozpiera się w nich i panoszy „neutralna“ arogancja. Rzucone hasło, że bodaj kilka lokali wolnych jest od tej szara-

czy, tłumnie wypełni je doborową i stokroć większe dochody przynoszącą publicznością. Twierdząc stanowczo, że będzie tak, a nie inaczej, zdając sobie dobrze sprawę z tego, jaki zarobek dają żydzi. Obsiadają oni stoliki bandami, rekrutującymi się zazwyczaj z takich „goszczy“: Tate, mameze, Icek, Dobcia, Srul, Ryfka, wuj Henio i kilku jeszcze szajgereców. Zamawiają jedną jedyną kawę, którą z namaszczeniem, aby jak najdłużej za nią wysiedzieć, pije tate. Reszta „goszczy“ zabawia się krzykliwą rozmową i ubijaniem interesów, przewlekającem się w długie godziny. Rezultat, dla przemysłowca, więcej niż fatalny, zysk żaden, a miejsca w lokalu wszystkie ma zajęte.

Drugą myśl moją wysnuwam z tego: Fakt faktem, że żydzi i w tym wypadku wykazali ogromną dozę solidarności. Proszę przytoczyć mi podobny temu objaw kiedykolwiek i gdziekolwiek u nas powstały, bo, dalibóg, nie jestem w stanie, pomimo długiego już życia, przypomnieć sobie coś podobnego. Nie każda jednak nauka idzie w las. Czyby zatem, nasładowując żydów w tej tylko jednej cnocie, nie należało z obmierzłym dla nich „Hasłem Polskim“ w rękę rozpocząć odżydzanie publicznych lokali?

Żydowscy posłowie, a spoczynek niedzielny. Żydowscy posłowie do Sejmu warszawskiego wydali do swych wyborców odezwę w sprawie uchwały sejmowej, zaprowadzającej w całym państwie przymusowe święcenie niedzieli.

W odezwie, którą podpisali wszyscy żydowscy posłowie wzywają jawnie swych współwyborców do oporu i buntu.

Jak słyhać, mają być za to pociągnięci do odpowiedzialności, o ile naturalnie jakieś nieznanie bliżej „względów wyższej polityki“ nie staną temu na przeszkodzie.

W całym kulturalnym świecie pogodzili się żydzi z spoczynkiem niedzielnym, w jednej tylko Polsce uważają go za krzywdę, wyrządzoną „mniejszości narodowej“ i zwalczają z całą bezwzględnością.

Posłowie żydowscy, jako autorowie podlegającej ludności odezwę, przekroczyli w tym wypadku bardzo jaskrawo zakres swej kompetencji, a prasa nasza z dziwnym jakimś spokojem przeszła nad tem do porządku dziennego.

Żydzi... na Pasterce. Piękny ten zwyczaj, szczególnie z całym pietyzmem utrzymywany w Polsce, przejawiający się w uroczystości tradycyjno-narodową, stał się od szeregu lat terenem potwornej prowokacji żydowskiej. — Podobnie w ubiegłym roku, kiedy pobożni chrześcijanie wypełniali świątynie krakowskie, nie obeszło się bez awantur i profanacji nasyżonych kościołów.

Jak nam donoszą z miasta, aranżerami tych bestyalskich orgii byli studenci żydzi, którzy wszykując się w gęsty tłum, bezkarnie prowokowali zajścia, wywołane wyuzdanymi okrzykami. Obsadzili oni również wyjścia kościołów, aby pośród wychodzących wywoływać gorszące sceny. Doszło więc do tego, że nawet do świątyni naszych wciska się plaga, beczoszcząca wszystko, co nam drogie i święte! — Tego już za wiele. Przebiera się miarka. Dopóki trwały u nas rzady bezwyznaniowej, żydzi działali na wskroś Austrii, musieliśmy, zacinając zęby, znosić te upokorzenia, dziś jednak, na szczęście, rządymy sami u siebie, mogąc kres położyć wszelkiemu łajdactwu. Zwracamy też na to uwagę polskiej władzy bezpieczeństwa, pewni, że w przyszłości nie zaniecha zajęć się gorliwie ekscasami tych prowokatorów.

Ukarana... zbytnia pewność siebie. Niektóre sfery naszego społeczeństwa, być może dlatego, aby zaznaczyć swą odrębność zachowują się stale tak bezczelnie, iż budzą oburzenie nawet u najbardziej zrównoważonych. Co zaś najsmutniejsze, to okoliczność, że spokojnie znosimy tego rodzaju prowokujące postępowanie, a bardzo rzadko się zdarza, aby winowajca pociągnięty był do odpowiedzialności i poniósł zasłużoną karę.

Z uznaniem też przyjąć należy wyrok sądu pokoju w Warszawie. Zajmował się on ciekawą sprawą, której tłem było skandaliczne zachowanie się rodziny Moszka Bernholza w teatrze. Rodzina Moszka Bernholza znajdowała się na galowem przedstawieniu w teatrze w loży II-go piętra, bezpośrednio nad lożą Naczelnika Państwa.

stwa, obecnego na uroczystości. Zachowanie się Bernholców wywołało powszechne zgorszenie w teatrze. Doszło do tego, że orkiestra musiała przerwać uverturę aż do czasu, kiedy się Bernholzowie uspokoją. — Sąd pokoju po przeprowadzonej rozprawie skazał wszystkich po 600 marek grzywny z zamianą po 3 miesiące aresztu.

A i u nas podobnych Bernholców nie brak!... Niechaj ten warszawski wyrok będzie dla nich ostrzeżeniem.

Sylwestrowa... zabawa żydów. Że żydzi starają się nas wszędzie, mimo, że nie są o to proszeni, zastąpić i że nadają, między innymi, specyficzny charakter naszemu miastu, przypominającemu, dzięki temu, najjaskrawsze epizody z ulic Kaźmierza, to dla nas chyba więcej, niż nie nowina. Obchodzili też szumnie Sylwestra, witali Nowy Rok Pański 1920, a wszystko to, rzecz prosta, robili... na nasz rachunek! Zastanówmy się nad tem, co pomyślał sobie np. przygodny cudzoziemiec, patrzący na ich rozbestwione orgie sylwestrowe, doskonale wiedzący o tem, że na kraj nasz spadły i spadają klęski po klęsce w postaci tysięcy miast i wsi leżących w gruzach, po których przeszła wichura wojny, pozostawiając po sobie setki tysięcy grobów, szalejące bezustannie epidemie, pochłaniające masami ludność polską, głód, brak chleba, produktów spożywczych, węgla i drożyznę niebywałą. Jeżeli jeszcze przypomni sobie, że kwiat młodzieży naszej ginie na wschodzie, w obronie całości granic Polski, i że sprawa ostatecznego zjednoczenia naszych ziem zależy od problematycznego wyniku plebiscytu — to napewno nie zachwyci się ujawnianiami bachanaliów, a nie wchodząc w to, kto je uprawia, wyniesie wrażenie, że, najdelikatniej biorąc, mógłby nas obdarzyć epitetem: bydła!

„Ton“, jaki nadają nasi „najmilsi“ naszemu społeczeństwu, przypomina niezmierzone arabskie żydowskiego temperamentu. Jedną z takich za zbyt licznych eksplozji kaźmierskich przytaczamy, dla przykładu, poniżej:

Zgromadzone w noc sylwestrową żydostwo w kawiarni Teatralnej, obrzucało się paczkami — kilkadziesiąt paczków wałało się zdeptanych na posadzie...

Nie mamy słów na określenie tego łajdactwa! W czasach powszechnego dobrobytu podobne rozkiełznanie kwalifikowałoby się jedynie do zaproszenia autorów na nocleg „pod telegraf“ i napewno toby ich nie ominęło, jednak w tak przeciężkich czasach, jak dzisiejsze, niezmiernie brzemienne w odpowiedzialność wobec Państwa Polskiego, za najdrobniejszy bodaj nietakt, przynoszący nam szkodę, każda pajsurowsza kara byłaby usprawiedliwiona, a co dopiero za zbrodnię w tym sensie popełnioną; nieczem nie dającą się odkupić. Nie zapominajmy i o tem, że ludzie padają z głodu na ulicach miasta.

Fakt powyższy oddajemy pod sąd opinii publicznej.

Aresztowanie komunistów i bundystów. „Nowe Życie“ z Grodna donosi: W jednej z żydowskich szkół grodzieńskich w sobotę 24 stycznia aresztowano do 40 osób, które odbywały jakieś tajne posiedzenie. Powiadają, że aresztowani należą do bundystów i niektórzy do komunistów. Śledztwo w toku.

Obrona bolszewików. Korespondent warszawski „Ilustr. Kur. Codz.“ komunikuje:

W Białej Siedleckiej odbywał się proces, przeciwko 15 żydom, którzy w roku zeszłym po wyjściu Niemców z Włodawy i wkroczeniu tam wojsk polskich, urządzili na nie zamach, jak wykryto później, bolszewicki.

Obecnie bolszewicy ci stanęli przed sądem, a broni ich były poseł żydowski, adw. Prilucki, który uzasadniał, że „skoro na Naczelnika państwa dokonano zamachu i uczestnicy tego zamachu otrzymali nie tylko amnestję, ale wszyscy są na wolności, to i jego klienci powinni być uwolnieni“.

Sąd nie uwzględnił argumentów adwokata i skazał członków spisku po 3 lata więzienia.

Domorosły germanizator. Czasy austriackie, kiedy to szerzenie niemieckiej kultury należało

do zasług, bezpowrotnie już minęły, ale widocznie nie może tego przeboleć pan Abraham false Adolf Rose, właściciel kamienicy przy rogu ul. Siemnej i Rynku, oraz szynku, sprzedaje on dotąd, jak donosi „Kurier Ilustrowany“, wódki z etykietą: A. Rose. Likörfabrik, Krakau.

Pan Abraham jest ojcem dzielnego Henryka, jednego z organizatorów syjonistycznej bojówki. Sam zaś należy do filarów partii kabałnej. Rycerskie ostrogi w kampanii wyborczej zdobył pod rozkazami niezapomnianego Bazeza.

Wyzyskiwacze. W pociągach kolejowych między Piotrowicami a Oświęcimem uwija się gromada hyen-spekulantów, którzy zaczęli wracających z Ameryki do ojczyzny naszych uchodźców i wykupują od nich dolary amerykańskie za bezcen, rujnując nieraz cały ich majątek. Nielepiej dzieje się w barakach w Oświęcimiu. I tam weiskają się powołani i niepowołani pośrednicy i wydłużają od nich banknoty amerykańskie po cenach bardzo niskich.

Ubolewać należy, że władze tolerują te nadużycia i nie zaarrestują tych hyen. Byłoby wskazaniem, ażeby w Oświęcimiu na stałe szybko zorganizowano państwowy kantor wymiany.

Kto zajmuje się temi spekulacjami, o tem chyba mówić nie trzeba, bo się każdy łatwo domyśli. Już w przedwojennym czasie roiło się w pociągach od różnego rodzaju spekulantów, których ofiarą padała po największej części ludność wiejska, choć nieraz dał się wzięć na lepi i inteligent.

Ale do interesu trzeba mieć „kepele“, a tego Jehowa nie odmówił Izraelowi!

Administracja „Hasła Polskiego“ uprasza prenumeratorów o uzupełnienie wpłaconych prenumerat, odnośnie do cen, zamieszczonych w nagłówku niniejszego numeru.

Podwyższenie prenumeraty zmuszeni byliśmy skutecznie, aby pokryć koszty wydawnictwa, wzrosłe nadzwyczajnie od chwili zatwierdzenia obowiązującego obecnie cennika drukarskiego.

Ważne

dla Konsumów i Kółek rolniczych!

Chustki wełniane, pledy,
pończochy, skarpetki,
płótna białe i kolorowe
po cenach hurtownych

poleca

L. ZWOLIŃSKI i Ska

Kraków, ul. Batorego 6.

BIURO

**DZIENNIKÓW, OGŁOSZEŃ
i REKLAMY**

„PRACA“

Lwów, ul. Chorażczyzna 6

przyjęło zastępstwo na Lwów

„Hasła Polskiego“

i poleca się P. T. polskiej klienteli.

Adwokat Polak chrześcijanin

mogłby osiąść w Pniewach. Jedyne dotąd adwokat i notaryusz w Pniewach Niemiec wyprowadził się od Nowego Roku do Berlina, wobec czego nie ma przy tamtejszym sądzie powiatowym żadnego adwokata. Miasto Pniewy ma dogodną komunikację kolejową z Poznaniem, posiada wyższą szkołę, wszelkie urzędy i t. d. Bliższymi szczegółami służy magistrat w Pniewach.

LUDWIK KOWALSKI

ZEGARMISTRZ

w Krakowie, Sukiennice L. 18.

Nad sklepem zegar transparentowy.

SKŁAD ZEGARKÓW

złoty, srebrny, stalowy i niklowy z pierwszorzędnymi fabrykami.

Zegarki „Omega“ Rozkopfa, Szafchuzenkie, Zenith i inne.

Przyjmuje wszelkie zamiany.

Wykonuje reperacje sumiennie w oznaczonym terminie z rocznym poręczeniem.

Za każdy nowo nabyty zegarek poręczenie lat trzy.

Posiada na składzie wszelkie biżuterie i wyroby patriotyczne.

Ładunki złote i srebrne.

Kupujcie tylko u chrześcijan.

Ważne dla Pań!

Polska Pracownia krawiectwa damskiego

pod firmą

JAN JAWORSKI, Kraków

Basztowa 17 w dziedzińcu l. p.

wykonuje kostiumy angielskie i francuskie, płaszcze, futra, suknie, bluzki i t. p. oraz wszelkie roboty kuśnierskie do cen umiarkowanych.

Uwaga: Dla Pań przejezdnych wykonuje wszelkie zamówienia w jednym dniu.

FARBOWANIE WŁOSÓW

w kolorach blond, żółto-blond,

popielatym, kruczo-czarnym

i innych

Zdumiewający dobór!

Franciszka Budziaszek

Kraków, ul. Grodzka 3.